

Desenvolupament estratègic del Pirineu

Es fa difícil resumir en poca estona, quina ha de ser la nostra estratègia, art de coordinar accions i maniobrar per aconseguir una finalitat, per tant intentaré desgranar alguns dels trets que crec que hauria de tenir una estratègia comú, i també els elements pràctics que crec que cal treballar i que poden generar un consens i una coordinació comuna:

- Descentralitzada
- Diferent
- Tradicional

Tots sabeu que a Cerdanya majoritàriament no s'està d'acord amb el desenvolupament administratiu que s'ha fet de facto al Pirineu, no tant sols per la seva insostenibilitat econòmica, sinó perquè allà, a banda dels polítics ningú s'hi sent sentimentalment o administrativament representat, ni còmode, ni tampoc s'hi veu cap guany. Crec que les Valls Pirinenques, són diferents, són cantonals, i per tant cada territori es creu autònom per a dirigir-se i gestionar-se, semblats a Suïssa. A banda, d'això, som un territori on la demografia és baixa i el creixement econòmic depèn d'estímuls exteriors, el fet d'instal·lar una capital administrativa forta, és debilitar i buidar tots els altres nuclis poblacionals d'activitat en el present i tallar la seva projecció en el futur.

Entenc que la descentralització, passa per les diferents comarques i els seus municipis, de manera que tot el que pot fer-se al municipi, no cal fer-ho a la comarca, i el que s'ha de fer conjuntament, perquè no sigui possible econòmicament fer-ho descentralitzat, cal fer-ho a la capital de comarca, que està més a prop. Crec molt en l'autonomia municipal. La Vegueria del Pirineu, entenc que de moment crea més problemes, més burocràcia i no dona solucions a

Joan Planella i
Casassayas,
advocat i alcalde
de Puigcerdà

les inquietuds pirinenques, i l'únic mèrit que ha tingut pot ser, és que pot fer reflexionar sobre què volem pel Pirineu i què no volem. Per tant, cal tornar a definir-ne el paper, i cal reflexionar si ha de ser simplement un lobby de muntanya o bé si cal donar-li un altre rol, jo crec que el paper que actualment es pre-tén atorgar-li és impertinent i innecessari. El Consell Comarcal, cal definir-ne la composició, que hauria de ser representativa dels municipis i no dels partits, i delimitar-ne les competències, hauria de ser un organisme de caràcter més tècnic que no pas polític i sobretot s'hi creguem hauria de tenir possibilitat de finançar-se amb algun impost cedit o creat, de manera que no fós com ara, en que bona part del que fa és finalista.

Quan dic que l'estratègia ha de ser diferent, ho dic, en base a que el fet d'haver estat aïllats fa que els diferents interlocutors pirinencs no ens coneixem, i fa que cada comarca ha anat a diferents ritmes i velocitats, i per tant, per a uns la seva principal sortida podria ser l'energia, d'altres el fet transfronterer, d'altres l'oci i d'altres la formació. No podem fer un model únic, malgrat hi hagi algunes coses que compartim, i en les que es poden establir sinergies. No pot ser que tothom faci concerts de música clàssica o hospitals, però tampoc podem prohibir que ho facin.

Per tant, per a una estratègia comú, cal definir què volem en comú, i si que hi ha algunes coses que són necessitats de tot el Pirineu, però després caldrà definir-ne els prioritats, cosa que serà complicada, però que necessàriament haurà de ser consensuat.

Crec que no hem de fer massa invents, i per tant apostem pel que hem sabut fer tota la vida, que és gestionar amb seny el gran territori que tenim, cal que no oblidem la pagesia i la ramaderia, són font d'ingressos, actualment més indirecta que no pas directa, i si sempre hem fet turisme, potenciem-lo i intentem arribar a l'excel·lència amb aquesta matèria.

En definitiva per a definir una estratègia cal que respectem el territori i ens respectem entre nosaltres. Però quins són aquests elements generals que poden generar un cert consens:

1. Vies de comunicació

Trens existents cal potenciar-los, l'un amb sortida a França i a Andorra i l'altre millorant el servei que té.

Carreteres, s'ha fet un esforç important, però cal millorar la connexió transversal del Pirineu.

Noves tecnologies, televisions, informàtiques. Per tant, cal que reclamem la millora de les vies de comunicació amb tots els aspectes (tecnològics, i d'infraestructures tradicionals).

2. Sanitat

Bona atenció sanitària i dirigida des del territori, no poden estar les coses centralitzades, dirigides i gestionades des de Barna, però tampoc des d'una única capital del Pirineu. El Pirineu no ha de ser el refugi del que no ha pogut triomfar a Barcelona o a la seva àrea metropolitana, per tant és clau que els llocs de direcció i gestió en matèria sanitària siguin de rellevància i puguin ser dirigits des del Pirineu. (Ex. Hospital transfronterer)

L'hospital transfronterer va començar amb una iniciativa des del Pirineu, a poc a poc, s'ha anat desvirtuant i quasi sembla que es vulgui oblidar que es va crear l'idea aquí i es va començar a treballar des d'aquí. Des de França s'impedeix que els ajuntaments hi participin com a actors en la seva gestió, i des de Catalunya es dóna l'excusa de França per a vetar-ne la participació a l'actual Fundació Hospital de Puigcerdà.

Per tant, hem de reclamar la gestió de la nostra sanitat, des del CAP, fins a centres superiors, tenint en compte que els hospitals de nivell assistencial especialitzat més elevat estaran on hi ha mes habitants, és a dir a l'àrea metropolitana.

3. Ensenyament

L'altre dia vaig tenir la possibilitat d'assistir en la presentació d'un projecte d'una ciutat de 30.000 habitants, que plantejava crear una ciutat universitària que crearia 2.000 llocs de treball, en aquella presentació es va dir que les ciutats que tenen hospitals i universitats pateixen menys la crisi. Per tant, ens cal reivindicar aquest ensenyament, no tant sols perquè haguem de partir-nos els pocs habitants del Pirineu, sinó per atraure gent de Catalunya i d'arreu del món.

Per tant, hem de fer entendre als dirigents del nostre país que amb bones comunicacions, cal crear alternatives econòmiques, i de formació per a tot el país ubicades al Pirineu. (Ex. Universitat de Puigcerdà)

Fa anys que estic batallant per a tenir estudis universitaris a Puigcerdà, i he topat amb un sentiment bastant generalitzat a les Conselleries i algunes universitats que entenen que la formació universitària ha d'estar centralitzada a Barcelona. Dificilment podrem progressar, si des de Catalunya, només es veu el Pirineu com un lloc per anar a esquiar o anar buscar bolets; des d'aquí hem de poder sortir al món.

4. Oci

Evidentment també hem de ser un lloc d'oci, però no tant sols un balneari, per a neorurals, o gent gran, sinó que també hem d'atraure la majoria del país, i bona part del país, inclosa la gent gran busquen divertir-se, no tant sols descansant, sinó també amb una ampla oferta lúdica i cultural.

Hem d'aprofundir dins d'aquesta línia, si mirem les estadístiques veurem que tenim poca gent jove, la gent jove busca relacionar-se i no tant sols amb les muntanyes, per tant hem d'aprofundir molt, en allò que alguns hotelers anomenen l'après-esquí (casinos, cinemes, restaurants, els serveis que dóna una ciutat). Només així aconseguirem ser un lloc atractiu per a viure-hi, i podrem aprofundir en aquesta conversió de la segona residència en primera.

5. Energia

Crec que el país ha estat injust amb el Pirineu en matèria energètica. Només veiem les centrals elèctriques del Pallars, crec que el profit que ha quedat al territori és insuficient, i no tant sols això, sinó que hem de començar de manera decidida i innovadora amb les noves energies, tenim experiència amb aquesta matèria i per tant hi hem de jugar. Ara hem d'intentar que els enginyers visquin aquí i no a Barcelona, i per tant pot ser una font important d'ingressos no tant sols pel Pirineu, sinó per a Catalunya. (R+D). Això que ens omplim tant la boca i no fem. Cal que sigui una aposta de país.

6. Col·laboració transfronterera

Som territori fronterer, i això sempre ha estat font de riquesa, ara i abans, el que cal és que el profit d'aquesta situació quedi aquí, i que també beneficïi al país. En el seu dia el contrabando, va beneficiar un país tancat als productes del món, i també va fer sortir de la misèria a molta gent del Pirineu. Avui, amb el mercat obert, això és més font de pobresa que no pas de riquesa, però en el seu dia va permetre a molta gent menjar i algunes empreses sotmeses a l'autarquia imposada pel règim d'aleshores, innovar, i crear riquesa.

Avui, les comunicacions, bona part d'elles i sobretot les verticals des de Barna al Pirineu, necessàriament les hem de reclamar com a imprescindibles per a un país, Catalunya, que ha de tenir sortides a la resta d'Europa, ràpides, còmodes i sostenibles amb el territori, però no caiguem en plantejaments carrinclons en matèria ecològica, siguem ecològics però tampoc plantegem brindis al vent que aturen el Pirineu i a tot el país.